Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: A régi Pest-Buda

Forrás: Fővárosi Hirlap

Bp. (Hely) | 1922. 4. 26 (Idő) | (Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy 655(064)

Hely

Idő a 1922-ik

Személy

Közp nyomt. XX./ Fővárosi házinyomda 1922

A régi Pest-Buda

A Magyar Bibliophil-Társaság kedves meglepetéssel szolgál azoknak, akiket a ma sok gondja s baja még nem koptatott el annyira, hogy ne tudna szakitani egy rövid félórácskát a régi Pest és Buda emlékeinek. Az idén van félszázad esztendeje, hogy Budából, Óbudából és Pestből Budapest lett és ezt az évfordulót arra használta föl a Magyar Bibliophil-Társaság, hogy az iparművészeti Muzeumban kiállitást rendezett régi pesti képekből, metszetekből és könyvekből. A pestiensis-gyüjtők két hétre kiállitják gyüjteményeiknek egy-egy érdekesebb, vagy értékesebb darabját, hogy megmutassák a mai Budapestnek, hogy milyen volt Pest és Buda, amikor még nem volt Budapest, nem volt milliós lakóju főváros és amikor csöndesebb, szerényebb volt maga a város is, de szerényebbek és csöndesebbek voltak azok is, akik benne laktak. Végh Gyula, a Magyar Iparművészeti Muzeum igazgatója és Kremmer Dezső, a Városi Könyvtár igazgatója, fáradságos munkával és nagy hozzáértéssel rendezték össze a kiállitást, melynek metszetei megmutatják, hogy milyen volt Pest a török időkben és milyen volt 1686-ban Budavár bevétele idején. Megmutatják a metszetek Pestet a mult század közepén. Vasquez, Alt Rudolf, Schwindt, Kuwasseg és Rohbock rajzaiból; Sandmann, Tyroler, Martens és Hürmerlin finom metszeteiből és litográfiáiból egyszerre csak megelevenedik az a csodálatos világ, amikor még Hild József és Polack Mihály épitette a palotákat, amikor még az Uri-utcában és a Váci-utcában korzóztak az oroszlánok, hogy este meghallgassák Wildet a Teátrom-piaci Német szinházban. Finomak és kedvesek ezek a képek és érdekesek azok a régi kalendáriumok, Wégweiserek, amelyek a régi Pest útvesztőiben elkalauzolnak bennünket. Érdekesek a török-világ csataképei, érdekesek a régi helyrajzok és térképek is; bennünket majakat mégis jobban érdekel a mult század első fele, a Palatinus kora; mert a Palatinus idejében kezdett kinőni Pest a vidéki kisvárosság gyerekcipőjéből. József főherceg odaköcsönözte a bibliophileknek a nagyatyjára vonatkozó emlékeket; egy érdekes Johann Ender rajzolta képet a Palatinusról, egy érdekes képet, amely Alexandra Pawlovnát, a nádor első feleségét, az orosz cár leányát ábrázolja. És egy sereg üdvözlő iratot és levelet, amely mind arról tanuskodik, hogy milyen népszerü ember volt a maga idejében József nádor. Nagyon érdekesek a nagy árvizről, az 1838-ikiról való képek és térképek. Az árviz térképe megmutatja, hogy bizony az az árviz egészen komoly dolog volt, és Pest két-harmadrészét elpusztitotta. Kedvesek a régi szinlapok és azok a magyar és német üdvözlő versek, amelyeket Elssler Fanny pesti vendégszereplése alkalmával költött a lelkesedés. Nagyon sok a kiállitáson a céhlevél és a polgárságot igazoló irás. És nagyon érdekesek a régi utcák, a régi paloták, az Európa- és az István-szálló a „Rakpiacon", a „Tigris" a Széi-utcában, a Német szinház és a Magyar Király a Teátrom-piacon, Valero selyemfábrikája a Király-utcában, a Vigarda, a Hajóhid, a Magyar Játékszin, a Lánchid, a Dunasor, meg a többi ház és a többi palota, amely bizony vagy eltünt végleg az elmult időkkel együtt, vagy ha itt is maradt, annyira megváltozott az ábrázata, hogy bizony már a régiek sem ismernének rá. Nagyon érdekes a kiállitáson Ballagi Aladárnak a gyüjteménye a régi könyvnyomtató müheleyeknek, nyomdáknak a produktumairól. Ezt a kiállitást nemcsak hogy érdemes megnézni, hanem meg kell nézni.